

РЕШЕНИЕ

№ 43343

гр. София, 30.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 35 състав, в
публично заседание на 15.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петър Савчев

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора
Пламен Райнов, като разгледа дело номер **5391** по описа за **2025** година
докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС.

Ищецът А. А. Б., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица] твърди, че за периодите 02.05.2015 г. – 30.08.2021 г. и 01.10.2021 г. – 21.05.2025 г. е изтърпявал наказанието „лишаване от свобода“ в затвора в [населено място]. Твърди, че битовите условия са били недопустими, създаващи условия за нехуманно изтърпяване на наказанието. По конкретно посочва: хлебарки и дървеници. От посоченото претърпял неимуществени вреди. Ето защо, моли ответникът ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица], като администрация, осигуряваща изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, да му заплати обезщетение за претърпените неимуществени вреди в размер на 30 000 лв., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата. Моли присъждане на деловодни разноски.

Ответникът оспорва изцяло исковете и моли да бъдат отхвърлени. Претендират деловодни разноски.

Контролиращата страна СГП поддържа становище за неоснователност на исковата молба.

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК във вр. съ съответното прилагане на чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна:

По иска по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС:

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в

резултат на нарушения на [чл. 3](#). Съгласно чл. 3, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. За нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Посочената разпоредба възпроизвежда и детайлизира разпоредбата на чл. 3 от Конвенция за правата на човека. Посочените норми, както и практиката на ЕСПЧ и националните съдилища, създават минимум хуманни стандарти, на които следва да отговаря изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“, както и задържането под стража. Нарушаването на тези стандарти обуславя отговорността на държавата за причинени имуществени и неимуществени вреди – арг. от чл. 284, ал. 1 и ал. 5 от ЗИНЗС. Съгласно чл. 205 от АПК ответник по иска е ГДИН, като администрация, осигуряваща изпълнението на наказанието „лишаване от свобода“.

В конкретния случай ищецът твърди неимуществени вреди от изтърпяването на наказание „лишаване от свобода“ в затвора в [населено място] през периодите 02.05.2015 г. – 30.08.2021 г. и 01.10.2021 г. – 21.05.2025 г. Видно то неоспорената справка на началника на затвора, приложена под л.л. №№ 51-52 от делото, ищецът е бил в затвора за периодите 24.11.2015 г. – 27.08.2021 г. и 21.04.2022 г. – 18.02.2026 г. /последната дата - очаквано освобождаване/, поради което съдът ще обсъжда период за обезщетение 24.11.2015 г. – 27.08.2021 г. и 21.04.2022 г. – 21.05.2025 г. /установените периоди в затвора, но в рамките на заявените от ищеца периоди, като фактическо основание на исковата молба/. Ищецът твърди хлебарки и дървеници в килията. Относно установяването на факта на хлебарки и дървеници и гризачи в килията, по делото се разпитаха свидетелите Й. и Е. – осъдени на „лишаване от свобода“, които са изтърпявали наказанието заедно с ищеца. Свидетелите дават показания в откритото съдебно заседание от 17.11.2025 г. , според които тези факти са налице. Няма насрещни доказателства, които да оспорват показанията. В този смисъл, съдът приема за установено по делото, че за процесния период в килията на ищеца е имало хлебарки и дървеници, които са му причинили, твърдяните от ищеца вреди.

В заключение следва да се посочи, че в конкретния случай са налице нарушения на чл. 3 и чл. 43, ал. 2 от ЗИНЗС във вр. чл.чл. 19-24 от ППЗИНЗС. Тези законови разпоредби определят битовите аспекти на изтърпяването на наказанието лишаване от свобода и минималните стандарти, които следва да се осигурят на лишените от свобода, за да се осигури задължителното хуманно отношение към тях. По-конкретно, осигурява се задължителните жилищна площ, обзавеждане, дневна светлина и проветряване, необходимото отопление, санитарни помещения, осигуряване на хигиена във връзка с баня и пране на дрехите, осигуряване на медицинско обслужване. Отклонения от тези критерии се установиха във връзка с неспособност да се третират успешно инсектициди в килията /под л.л. №№ 31-35 и 58-180 са приложени протоколи за извършени дезинфекции/, които причиняват особено неудобство и болки на лишените от свобода. Всичко изложено до тук съдът обсъжда в съвкупност, за да определи общата фактическа обстановка, при която ищецът е изтърпявал наказанието лишаване от свобода, като причина за понесени от него неимуществени вреди – болки и страдания. В този смисъл са мотивите на Решение от 27.01.2015 г. на ЕСПЧ по делото на Н. и други срещу България, по жалби № 36925/2010 г., № 21487/2012 г., № 72893/2012 г., № 73196/2012 г., № 77718/2012 г. и № 9717/2013 г. ,Четвърто отделение,

председател И. З., както и разпоредбата на чл. 284, ал. 2 от ЗИНЗС. По делото не се събраха доказателства за вида и степента на неимуществените вреди, което не рефлектира, обаче, на материално-правната основателност на иска, доколкото, съгласно разпоредбата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, тези вреди се презюмират до доказване на противното, което по делото не се направи. В този смисъл, за посочените нарушения на стандартите по чл. 3 от ЗИНЗС, съдът следва да определи обезщетение за неимуществените вреди на ищеца по справедливост, съгласно разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. При определянето на този размер, съдът взема предвид вида и степента на нарушенията спрямо общото задължение на ответната администрация по осигуряване на стандартите по чл. 3 от ЗИНЗС и чл. 3 от КПЧ. При определянето на размера на обезщетението съдът взема предвид и стойностните критерии на обезщетението по горесцитираното Решение от 27.01.2015 г. на ЕСПЧ по делото на Н. и други срещу България, по жалби № 36925/2010 г., № 21487/2012 г., № 72893/2012 г., № 73196/2012 г., № 77718/2012 г. и № 9717/2013 г. Четвърто отделение, председател И. З.. Установеният по делото престой на ищеца в затвора, по-малко от твърдения, също се взема предвид. Предвид изложеното, съдът определя обезщетение по справедливост за целия период и за всички понесени неимуществени вреди от ищеца в размер на , 6 582 лв. , до който размер и следва да се уважи искът.

На основание чл. 286, ал. 3 във вр. чл. 285, ал. 3 от ЗИНЗС, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 2,49 лв. деловодни разноски за ДТ.

На основание чл. 286, ал. 3 във вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв, ответникът следва да бъде осъден да заплати на процесуалния представител на ищеца адв. Д. М., САК, л.н. [ЕГН], адр. [населено място], [улица] сумата от 669,17 лв. деловодни разноски.

Особените правила на чл. 286 о ЗИНЗС не предвиждат присъждане на възнаграждение за юрисконсулт.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица] да заплати на ищеца А. А. Б., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица], на основание чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, сумата от 6 582 лв. , обезщетение за претърпени неимуществени вреди в затвора в [населено място] за периодите 24.11.2015 г. – 27.08.2021 г. и 21.04.2022 г. – 21.05.2025 г. , ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба – 22.05.2025 г. , до окончателното изплащане на сумата, като отхвърля иска в останалата част до пълния предявен размер от 30 000 лв. и за периодите 02.05.2015 г. – 24.11.2015 г. , 27.08.2021 г. – 30.08.2021 г. , 01.10.2021 г. – 21.04.2022 г.

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица] да заплати на ищеца А. А. Б., ЕГН: [ЕГН], адр. [населено място], [улица], на основание чл. 286, ал. 3 във вр. чл. 285, ал. 3 от ЗИНЗС, сумата от 2,19 лв. деловодни разноски.

ОСЪЖДА ответника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАНИЯТА“, адр. гр. С. 1309, [улица] да заплати на процесуалния представител на ищеца адв. Д. М., САК, л.н. [ЕГН], адр. [населено място], [улица], на основание чл. 286, ал. 3 във вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗАДв, сумата от 669,17 лв. деловодни разноски.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред тричленен състав на АССГ, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.